

Rahandusministeerium
info@rahandusministeerium.ee

Riigikogu rahanduskomisjon
rahanduskomisjon@riigikogu.ee

Meie 25.02.2022 nr 4/65

Ukraina abistamisega seotud pöördumine

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) pöördub Rahandusministeeriumi ja Riigikogu rahanduskomisjoni poole ettepanekuga muuta tulumaksuseadust selliselt, et kui tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud ühingule tehakse sihtotstarbeline kingitus või annetus Ukraina abistamiseks, siis sellist kingitust või annetust ei maksustataks tulumaksuga.

Oleme viimase ööpäeva jooksul saanud paljudelt ettevõtjatelt tagasisidet, et nad on valmis ühel või teisel viisil avaldama toetust Ukrainale. Muu hulgas on ettevõtjad avaldanud soovi teha sihtotstarbelisi annetusi nendele Eestis asuvatele tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud ühingutele, kes toetavad teatud viisil Ukrainat.

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt võib tekkida olukord, kus ettevõtja peab tehtud kingituse või annetuse pealt tasuma riigile tulumaksu. Selle põhjuseks on asjaolu, et tulumaksuseaduse § 49 lõike 2 kohaselt on eelnevalt nimetatud ühingutele tehtud kingitused ja annetused tulumaksuvabad üksnes juhul, kui need ei ületa 3% maksumaksja poolt tehtud sotsiaalmaksuga makstud väljamaksete summast või 10% maksumaksja viimase aasta kasumist. Kui ettevõtja tahab Ukraina toetamiseks teha piirmäärast suuremat kingitust või annetust, siis ei ole ettevõtjal võimalik seda maksuvabalt teha kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt. Lisaks tuleb arvestada, et ettevõtjad teevad eelnevalt nimetatud ühingutele kingitusi ja annetusi ka muudel eesmärkidel ning seetõttu võib selle aasta piirmäär olla vähemalt osaliselt juba täitunud või on see kaetud varasemalt sõlmitud kokkulepetega.

Praeguses olukorras, kus Ukrainas käib reaalne sõjategevus ning Eesti ettevõtjad ja eelnevalt nimetatud ühingud tahavad Ukrainat toetada, ei peaks Eesti riik tulumaksuga maksustama Ukraina toetamiseks tehtud kingitusi ja annetusi. Seetõttu teeme ettepaneku lisada tulumaksuseadusesse erisus, et ettevõtjatel on lubatud tulumaksuvabalt teha tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud ühingule piiramatus ulatuses kingitusi ja annetusi Ukraina toetamiseks. Kaubanduskoja hinnangul ei ole mõistlik seaduses täpsemalt lahti kirjutada, kus ja mis viisil tuleb ühingul saadud kingitust või annetust kasutada. Oluline on see, et ühingud kasutaksid saadud kingitust või annetust mistahes viisil Ukraina

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНИЙСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub ligi 3500 ettevõtet, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KAUBANDUSKOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENDI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KAUBANDUSKODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

toetamiseks ning ettevõtja tegi kingituse või annetuse just Ukraina toetamise eesmärgil. Vajadusel saab maksuhaldur hiljem küsida selgitusi või ülevaadet toetuse kasutamisest ka eraldi.

Eelnevalt tulenevalt teeme ettepaneku täiendada tulumaksuseaduse § 49 lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Tulumaksuga ei maksustata § 11 lõikes 1 nimetatud nimekirja kantud või § 11 lõikes 10 nimetatud isikule kalendriaasta jooksul tehtud kingitusi ja annetusi, mille summa ületab lõikes 2 nimetatud piirmäära, kui kingitusi ja annetusi tehakse sihtotstarbeliselt Ukraina toetamiseks mistahes viisil.“

Tegemist võiks olla ajutise lahendusega ning vastav erisus võiks kehtida tähtajaliselt, kuid mitte liialt lühikesel perioodil, sest abivajadust võib ennustada pikemalt. Võimalik tähtaeg võiks olla vähemalt kuni 2023. aasta lõpuni, kuid valmis tuleks olla ka tähtaja pikendamiseks.

Kaubanduskoja hinnangul eksisteerib minimaalne risk, et ettevõtjad või kingitusi ja annetusi saanud ühingud hakkaksid uut erisust pahatahtlikult ära kasutama ja selle arvelt vähendama tulumaksukohustust. Suurem osa ettevõtjatest on seadusekuulekad ning nad soovivad omakasupüüdmatult Ukrainat aidata. Lisaks avaldaks sellise maksupettuse väljatulek väga negatiivset mõju ettevõtja mainele. Maksupettust aitab kindlasti vähendada ka see, et erisus puudutab ainult sellist olukorda, kus kingitus või annetus tehakse ühinguks, kes kuulub tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. Sellised ühingud ei ole meie hinnangul samuti huvitatud petuskeemis osalema, sest Maksu- ja Tolliametil on õigus selline ühing nimekirjast kustutada ja sellisel juhul ei oleks ühinguks enam võimalik tulumaksuvabalt kingitusi ja annetusi teha.

Samas mõõname, et uue erisuse lisamisel võib Maksu- ja Tolliametil tekkida vajadus saada täiendavaid andmeid kingituste ja annetuste kohta, et tõhusalt teostada järelevalvet uue erisuse üle. Seetõttu võib lisaks tulumaksuseadusele kaaluda ka maksudeklaratsioonide vormide muutmist järgmises viisil.

- Vormi INF 9, mida täidab tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud ühing, võiks täiendada selliselt, et eelnevalt nimetatud ühingud peavad vormi INF 9 esimeses osas tooma kingituste ja annetuste all eraldi reana välja ka Ukraina abistamiseks saadud kingitused ja annetused. Sama muudatuse võiks teha ka kulude osas.
- Lisaks võib olla vajalik täpsustada vormi INF 4 selliselt, et eelnevalt nimetatud ühing kajastaks eraldi reana summa, mille ta sai isikult sihtotstarbeliselt Ukraina toetamiseks.
- Kaaluda tuleks ka vormi TSD lisa 5 muutmise vajadust. Selle esimeses osas peaks kingituse või annetuse teinud isik deklareerima eraldi reana summa, mille ta kandis vastavale ühinguks Ukraina toetamise eesmärgil.

Kaubanduskoja ettepanek:

Muuta võimalikult kiiresti tulumaksuseadust selliselt, et kui tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste

ühenduste nimekirja kantud ühingule tehakse sihtotstarbeline kingitus või annetus Ukraina abistamiseks, siis sellist kingitust või annetust ei maksustataks tulumaksuga. Sellist erisust võib rakendada ajutise meetmena ehk tähtajaliselt, kuid mitte liialt lühiajaliselt. Lisaks tuleks kaaluda ka osade maksudeklaratsiooni vormide (INF 9, INF 4, TSD lisa 5) muutmist, et Maksu- ja Tolliamet saaks erisuse üle teostada tõhusat järelevalvet ja maandada seeläbi erisuse kehtestamisega kaasnedavat maksupettuste riski.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja ettepanekut arvesse võtta ning võimalikult kiiresti tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu välja töötada. Oleme valmis andma ettepaneku kohta täiendavaid selgitusi ning aitama kaasa seaduseelnõu valmimisele.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070